

активному відпочинку, у неформальному спілкуванні під час заняття фізичними вправами.

Література

1. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма. – М., 2004. - С. 64.
2. Токарев Н.А. Психологическое консультирование и психотерапия в условиях рекреации / Н.А.Токарев // Вестник психотерапии. - №9 (14). - 2003. - С.71-86.
3. Шикун А.Ф., Федоров В.В. Экопсихология архитектурного пространства (типология объекта) // Психолого-педагогические аспекты многоуровневого образования. - Тверь, 2001. - Том 13. - С.11-20.

УДК 911.3

С.С.МАХЛИНЕЦЬ, Г.І.ЧУБІРКА
Мукачівський державний університет

ЗНАЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ

Основу ринку рекреаційних послуг формує рекреаційна сфера, особливу роль в якій відіграє рекреаційна інфраструктура. В умовах ринкової економіки та конкуренції успішна діяльність рекреаційної сфери можлива лише за умови достатньо розвиненої рекреаційної інфраструктури. Розвиток рекреаційної інфраструктури потребує об'єднання зусиль всіх учасників системи обслуговування – перевізників, підприємств розміщення, організацій дозвілля, відповідних державних служб і відомств у єдиний технологічний комплекс, здатний забезпечити надання надійного і якісного сервісу.

Проблеми підвищення ефективності розвитку рекреаційної інфраструктури в регіонах відображені у працях таких провідних науковців, як М.П. Бутко, З.В. Герасимчук, П.В. Гудзь, О.І. Гулич, М.П. Крачило, Ф.Ф. Мазур, І.В. Смаль, В.А. Смолій, О.Г. Топчієв, Л.М. Черчик, О.С. Шаптала, І. М. Школа та інших дослідників. За умов нестабільності, в якій перебуває економічна система України, продовжує залишатись актуальною необхідність в подальших дослідженнях цілого спектру питань щодо розвитку рекреаційної сфери.

В енциклопедичному словнику-довіднику з туризму під *рекреаційною інфраструктурою* розуміється сукупність галузей і закладів, які обслуговують клієнтів і створюють рекреаційні ланцюги - парки, зони відпочинку, курорти, лікувально-оздоровчі заклади, бази відпочинку тощо [2]. Дослідник І.В. Смаль стверджує, що “рекреаційна інфраструктура - сукупність модусів розміщення, закладів оздоровлення, харчування, розваг і реалізації рекреаційно-туристичних послуг, комунікаційних систем життєзабезпечення, зв'язку і транспорту, функціонування і взаємодія яких спрямована на задоволення рекреаційних потреб людини” [3].

На сьогодні рекреаційно-виробнича інфраструктура рекреаційної сфери створює та підтримує в належному матеріально-технічному стані як інші складові інфраструктури (соціально-побутової та функціонально-спеціалізованої), так і складові рекреаційного потенціалу - природно-рекреаційних ресурсів, об'єктів, комплексів, територій. Територіальний аспект

розвитку рекреаційно-виробничої інфраструктури полягає у специфічному характері розміщення і просторової організації її матеріально-технічної бази.

Рекреаційно-виробнича інфраструктура забезпечує обмін, служить основою здійснення просторових економічних зв'язків, сполучною ланкою між різними компонентами рекреаційного простору, забезпечує збереження створеного виробничого потенціалу та виготовлення рекреаційного продукту. Розвиток рекреаційно-виробничої інфраструктури обумовлює залучення у рекреаційну сферу виробничих сил нових районів, підвищення територіальної та соціальної мобільності населення. Без певного рівня розвитку рекреаційно-виробничої інфраструктури виникають труднощі або унеможливується рекреаційне освоєння територій. Розвинута рекреаційна інфраструктура створює ефект зворотного зв'язку, залучаючи на дану територію нові підприємства, розширюючи межі експлуатації природних ресурсів, розвиваючи функціонально-спеціалізовану інфраструктуру, додаючи важливий імпульс притоку рекреантів.

Рекреаційно-побутова інфраструктура спрямована на створення відповідних умов для відтворення здоров'я людини, задоволення її потреб у належних умовах життя під час відпочинку. В складі рекреаційно-побутової інфраструктури розрізняють такі компоненти: житлово-комунальне господарство, побутове обслуговування, транспорт, зв'язок, сільське господарство, переробна та харчова промисловість, торгівля та громадське харчування тощо.

З погляду організації інфраструктурного забезпечення рекреаційної галузі, одне з ключових місць належить транспортній системі. Дослідження охоплює проблему транзитних перевезень, організацію залізничного сполучення, розвиток автомагістралей, повітряного, морського, річкового транспорту, що здійснюють перевезення рекреантів від постійного місця проживання до рекреаційного регіону та у зворотному напрямку, а також пересування на самій рекреаційній території.

Торгівля і громадське харчування є важливою складовою розвитку рекреаційної інфраструктури. Крім традиційних підприємств галузі розвивається мережа спеціалізованих магазинів (сувеніри, туристичне знаряддя, лижний інвентар, човни, засоби рибної ловлі тощо), закладів громадського харчування швидкого обслуговування (ресторани, кафе, бари), що забезпечують комплексне обслуговування рекреантів та задовольняють повсякденні потреби відпочиваючих.

Відновлення фізичних властивостей відпочиваючих здійснюється на базі лікувально-профілактичних закладів, де формується фізично підготовлена та активна особистість, що відповідає певним вимогам суспільства до якості робочої сили. Вона охоплює заклади та установи, які забезпечують загальнооздоровчий відпочинок (пансіонати, будинки та бази відпочинку, дитячі оздоровчі табори), санаторно-курортне лікування (санаторії, профілакторії, курортні поліклініки), заняття фізичною культурою і спортом (спортивні бази, кемпінги, фізкультурно-розважальні комплекси, плавальні басейни, спортивні майданчики, майданчики з пляжного волейболу,

майданчики для масового катання на ковзанах, майданчики для гри в хокей тощо), любительське і спортивне полювання й рибальство (туристичні бази) тощо.

Основним призначенням рекреаційної інфраструктури для України має бути створення умов для формування прогресивних тенденцій та зменшення впливу негативних явищ у демографічних процесах; раціональне використання вільного часу людей; відтворення робочої сили; поліпшення і збереження фізичного здоров'я населення; ефективне використання трудових ресурсів для здійснення рекреаційної діяльності; підвищення життєвого рівня населення території внаслідок доходів від рекреаційної діяльності тощо.

Література

1. Зайцев В.П., Манучарян С.В., Крамской С.И. Физическая рекреация - один из видов физической культуры в контексте образа жизни человека / В.П. Зайцев, С.В. Манучарян, С.И. Крамской // Слобожанський науково-спортивний вісник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Snsv/2009_3/09zavmlw.pdf.

2. Словник туриста [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cnru123.com/index.php/term/> Словарь+туриста,2618-infrastruktura-rekreacionnaya.xhtml.

3. Смаль І.В. Рекреация і туризм: короткий тлумачний словник термінів і понять / І.В. Смаль. – Ніжин : Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. – 2006. – 80 с.

4. Смолій В.А., Федорченко В.К., Цибух В.І. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / В.А. Смолій, В.К. Федорченко, В.І. Цибух. Передмова В.М. Литвина. - К. : Видавничий Дім "Слово", 2006. - 372 с.

5. Социально-экономическая география Украины / Под ред. О.Шабля. - Львов : Свит, 1998. - 640 с.

УДК 911:338

Г.В.МАШКА, М.В.БЕЗРУКИЙ
Мукачівський державний університет

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АТРАКТИВНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Проблемні питання розвитку туристично-рекреаційної галузі визначалися шляхом експертних оцінок спеціалістів з питань туризму. Усі негативні фактори впливу на комплексний розвиток туристичних ресурсів пропонується згрупувати на: адміністративно-регуляторного характеру; економічні; соціального характеру; природоохоронного характеру;

1) проблемні питання адміністративно-регуляторного характеру: неврегульованість туристично-рекреаційного законодавства; відсутність єдиного координаційного органу регулювання діяльності комплексу; відсутність нарівні області генерального плану використання території, вт.ч. земель туристично-рекреаційного призначення; непрозорий механізм виділення земельних ділянок під проекти туристично-рекреаційного призначення; незначна підтримка місцевих / регіональних органів влади; тиск контролюючих органів (санітарна, пожежна служби); мала кількість пунктів аварійно-рятувальних загонів, їх незадовільне оснащення та низька матеріально-

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>